

تلاش دوره اول

نام و نام خانوادگی:

نام آزمون: ادبیات هشتم هماهنگ ۱

۱- در کدام گزینه معنی واژه به درستی آورده نشده است؟

- ① ماهیت: ذات   ② خلیل: دوست   ③ پوزش‌پذیر: عذرخواهی کننده   ④ پرستار: مطیع (در متن درس)

۲- معنی کدام واژه نادرست است؟

- ① تبار: اصل   ② روشن‌رای: روشن فکر   ③ ستوار: اسبان   ④ ژدودن: پاک کردن

۳- «قآنی» شعر صورتگر ماهر را در چه قالبی سروده است؟

- ① غزل   ② مثنوی   ③ قصیده   ④ رباعی

۴- در بیت «کیست آن صورتگر ماهر که بی تقلید غیر / این همه صورت برد بر صفحه هستی به کار» به کدام یک از نام‌های خداوند اشاره دارد؟

- ① غفور   ② رحیم   ③ عزیز   ④ مصور (نقاش)

۵- تفاوت معنایی کلمه خدا در عبارت مرد گفت: «خداوندش را بگوی که گرگ برد»، غلام گفت: «به خدای چه بگویم؟» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ① پروردگار - صاحب گوسفندان   ② صاحب گوسفندان - پروردگار
③ هر دو به معنای پروردگار است.   ④ هر دو به معنای صاحب گوسفندان است.

۶- معنای چند واژه از کلماتی که در داخل پرانتز آمده، درست است؟

(آلایش: آلودگی، ددی: وحشی‌گری، نژاده: اصیل، فراز و نشیب: بلندی)

- ① یک   ② دو   ③ سه   ④ چهار

۷- در کدام گزینه، همه ترکیب‌ها وصفی نیستند؟

- ① یلان پردل - گذشته پرفروغ - دشمنان تیره‌رأی   ② ایران تابناک - میهن شکوهمند - پهلوانانی نامدار
③ سرزمین آزادگان - دانادلان خویشتن‌شناس - دشمنان تیره‌رأی   ④ ایرانیان تابناک - دشمنان تیره‌رأی - پهلوانانی نامدار

۸- بیت زیر از کدام شاعر و کدام کتاب انتخاب شده است؟

تأمل در آئینه دل کنی   صفایی به تدریج حاصل کنی

- ① سعدی - گلستان   ② شیخ محمود شبستری - گلشن راز   ③ قآنی - دیوان اشعار   ④ سعدی - بوستان

۹- در کدام گزینه هر چهار رکن تشبیه ذکر شده است؟

- ① این، باری است که بر دوش تو نهاده شده است؛ باری به گرانی دماوند که پشت را خرد می‌کند.
② بدین سخن باور آور که فرزند ایران و بی‌شده فرهنگ و ادب و اندیشه را شیر شیران هستی.
③ تو از آن آزاداندیشانی هستی که پایدار و نستوه، استوار چون کوه می‌کوشند.
④ هان و هان! خویشتن را خوار مدار! زیرا در این روزگار چشم و چراغ ایرانی و در جهان گرمی‌ترینی.

۱۰- در عبارت زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«پروردگار، بال‌هایی برای پرواز آن‌ها آفرید، این بال‌ها همانند لاله‌های گوشند، بی پر و بدون رگ‌های اصلی.»

- ① دو   ② یک   ③ سه   ④ ندارد

۱۱ - در کدام بیت دو مسند وجود ندارد؟

- ۱) رعدوبرق شب، طنین خنده‌اش
- ۲) نیت من در نماز و در دعا
- ۳) مهربان و ساده و بی‌کینه است
- ۴) تا که یک شب دست در دست پدر
- سیل و طوفان نعره توفنده‌اش
- ترس بود و وحشت از خشم خدا
- مثل نوری در دل آینه است
- راه افتادم به قصد یک سفر

۱۲ - در کدام گزینه هم فعل ماضی و هم فعل مضارع وجود دارد؟

- ۱) مهربان و ساده و بی‌کینه است
- ۲) گفتمش: «پس آن خدای خشمگین
- ۳) هر چه می‌پرسیدم از خود، از خدا
- ۴) آن خدا بی‌رحم بود و خشمگین
- مثل نوری در دل آینه است
- خانه‌اش این‌جاست؟ این‌جا در زمین؟
- از زمین، از آسمان، از ابرها
- خانه‌اش در آسمان دور از زمین

۱۳ - تعداد جمله در کدام بیت نادرست ذکر شده است؟

- ۱) به نام خدایی که جان آفرید
- ۲) یکی را به سر برنهد تاج بخت
- ۳) جهان متفق بر الهیتش
- ۴) زود پرسیدم «پدر، اینجا کجاست؟»
- سخن گفتن اندر زبان آفرید (۳)
- یکی را به خاک اندر آرد ز تخت (۲)
- فرومانده از گنه ماهیتش (۲)
- گفت: «اینجا خانه خوب خداست» (۴)

۱۴ - در کدام گزینه، معنای واژه‌های (فرهیختگی، پلشتی، نژاده، یلان) به ترتیب درستی آمده است؟

- ۱) بافرهنگ - بدانش - اصیل - پهلوان
- ۲) بافرهنگ بودن - ناپاکی - خویشاوندان - پهلوانان
- ۳) دارای فرهنگ - گستاخ - اصیل - پهلوانان
- ۴) بافرهنگ بودن - ناپاکی - اصیل - پهلوانان

۱۵ - موضوع کتاب «رساله قشیریه» چیست؟

- ۱) معرفی برخی بزرگان عارف و شرح اصطلاحات و الفاظ رایج میان آن‌ها
- ۲) معرفی بزرگان دینی و پرداختن به اصطلاحات رایج در دین
- ۳) بررسی اصطلاحات عرفانی
- ۴) شرح دشواری‌های عرفان در ادبیات فارسی

پاسخنامه تشریحی

- ۱ - گزینه ۳ پوزش‌پذیر به معنای پذیرنده عذرخواهی است.
- ۲ - گزینه ۳ ستوار به معنای محکم و استوار است.
- ۳ - گزینه ۳ شعر صورتگر ماهر در قالب قصیده سروده شده است. در قصیده مصراع اول و مصراع‌های زوج هم‌قافیه هستند و درباره وصف طبیعت و حمد خدا سخن گفته می‌شود.
- ۴ - گزینه ۴ غفور: بخشنده / رحیم: مهربان / عزیز: گرامی، باعزت و شوکت
- ۵ - گزینه ۲ خداوند گوسفندان: صاحب و مالک گوسفندان / خدای: پروردگار
- ۶ - گزینه ۳ تنها واژه‌ای که غلط معنی شده است، فراز و نشیب به معنای بلندی و پستی است.
- ۷ - گزینه ۳ (سرزمین آزادگان) ترکیب اضافی است.
- ۸ - گزینه ۴ این شعر از کتاب «بوستان سعدی» انتخاب شده است.
- ۹ - گزینه ۳ مشبه: آزاداندیشان / مشبه‌به: کوه / ادات تشبیه: چون / وجه شبه: استواری
گزینه ۱: بار: مشبه / دماوند: مشبه‌به / وجه شبه: گران بودنی که پشت را خرد کند. / ادات تشبیه حذف شده است.
گزینه ۲: بیشه: فرهنگ و ادب و اندیشه: اضافه تشبیهی. (وجه شبه و ادات تشبیه حذف شده است.) / تو شیر شیران هستی: حذف وجه شبه و ادات تشبیه
گزینه ۴: چشم و چراغ ایرانی: حذف وجه شبه و ادات تشبیه ← «تو» محذوف: مشبه / چشم و چراغ ایران: مشبه‌به (وجه شبه و ادات تشبیه حذف شده است).
- ۱۰ - گزینه ۲ واژه «گوشند» غلط املائی می‌باشد و شکل صحیح آن «گوش‌اند» است.
- ۱۱ - گزینه ۴ در گزینه چهارم، بیت یک جمله است و فعل آن (راه افتادم) می‌باشد که فعل اسنادی نیست و مسند ندارد. در باقی گزینه‌ها دو مسند وجود دارد.
گزینه ۱: «طنین خنده‌اش / نعره توفنده‌اش»
گزینه ۲: «ترس / وحشت»
گزینه ۳: «مهربان و ساده و بی‌کینه / مثل نوری در دل آینه»
- ۱۲ - گزینه ۲ در گزینه ۲: «گفتمش» ← به او گفتم ← فعل گفتم از مصدر «گفتن» و ماضی است. / در مصراع دوم فعل «است» مضارع است.
- ۱۳ - گزینه ۴ تفکیک تعداد جملات به صورت زیر صحیح است:
(۱) زود پرسیدم (۲) پدر (منادا) (۳) اینجا کجاست؟ (۴) گفت (۵) اینجا خانه خوب خداست.
تعداد جملات گزینه ۱: ۱ / به نام خدایی (آغاز می‌کنم) (۲) جان آفرید (۳) سخن گفتن اندر زبان آفرید
بررسی سایر گزینه‌ها: تعداد جملات گزینه ۱:
(۱) به نام خدایی (آغاز می‌کنم) (۲) جان آفرید (۳) سخن گفتن اندر زبان آفرید
تعداد جملات گزینه ۲:
(۱) یکی را به سر برنهد تاج بخت (۲) یکی را به خاک اندر آرد ز تخت
بیت چهارم شامل ۵ جمله است که تفکیک تعداد جملات به صورت زیر است:
تعداد جملات گزینه ۳:
(۱) جهان متفق (است) بر الهیتش
(۲) فرومانده (است) از کنه ماهیتش
- ۱۴ - گزینه ۴ در گزینه چهار، تمامی واژه‌ها به درستی معنا شده است.
فرهختگی: بافرهنگ بودن / پلشتی: ناپاکی / نژاده: اصیل / یلان: پهلوانان
- ۱۵ - گزینه ۱ «رساله قشیریه» به زبان عربی و با موضوع معرفی برخی بزرگان عارف و شرح اصطلاحات و الفاظ رایج میان آن‌ها نوشته شده است.

پاسخنامه کلیدی

۱ - ۳

۴ - ۴

۷ - ۳

۱۰ - ۲

۱۳ - ۴

۲ - ۳

۵ - ۲

۸ - ۴

۱۱ - ۴

۱۴ - ۴

۳ - ۳

۶ - ۳

۹ - ۳

۱۲ - ۲

۱۵ - ۱